Proč umění ?

Pracovní listy

Smyslem pracovních listů není najít na otázky jednoznačnou odpověď, ale rozpoutat diskuzi mezi studenty. Také pedagog nevystupuje v roli hodnotitele, ale spíše jako moderátor diskuze.

Jak na to

1. vytiskněte si pracovní listy (obrazovou přílohu můžete také vytisknout nebo studentům promítnout na tabuli)
2. přečtěte si texty v publikaci, především ty, které se týkají vybraných otázek podle klíčových slov a problémů, které jsou označené jako #hashtag, si připravte dostatek obrazových ukázek
   — můžete využít připravenou obrazovou přílohu nebo vyhledat doporučená díla na internetu
   — k vyhledávání dalších obrazových podkladů je možné využít například Google Arts & Culture nebo online sbírky českých muzeí (Národní galerie Praha, Moravská galerie v Brně aj.)
3. pracovní listy rozdejte studentům tak, aby mohli pracovat ve dvojicích nebo skupinách; k vyhledávání příkladů mohou používat internet

MÁŠ
UMĚLECKÉ
STŘEVO
?

Kdo je umělec ?

Co všechno musí umělec umět? / Jaké by měl mít schopnosti?

Musí umělec vystudovat uměleckou školu?

Záleží na tom, jestli dílo vytvořil muž nebo žena?
Napište co nejdelší seznam umělců a umělkyň z přelomu 19. a 20. století.

Může tvořit
každý člověk?
Jaké k tomu
potřebuje podmínky?

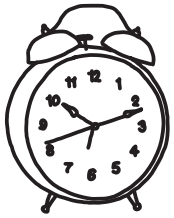

#rembrandt #rousseau #picasso #bourgeois #kahlo #umelec #umelkyne #um

Rembrandt van Rijn
Autoportrét s vyděšenýma očima, 1630
© Státní umělecké sbírky Drážďany, Kabinet tisků
Foto: Andreas Diesend

Henri Rousseau
Já, Portrét — Krajina, 1890
olej na plátně
© Národní galerie Praha

Jiří Kovanda
Na eskalátoru, 1977
fotografie z performance
Foto: archiv umělce

Seznam doporučených děl:

Frida Kahlo — The Two Fridas (Dvě Fridy), 1939

Pablo Picasso — Autoportrét, 1907

Cindy Sherman — Untitled Film Still #21
(Filmová fotografie bez názvu č. 21), 1978

Proč už sochy nevypadají jako dřív ?

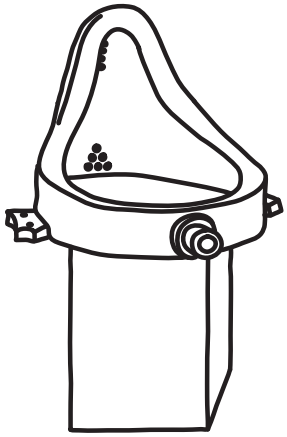

#socha #objekt #instalace #verejnyprostor #pomnik #podstavec #rodin #david

Jaké sochy znáte? A kde jste je viděli?

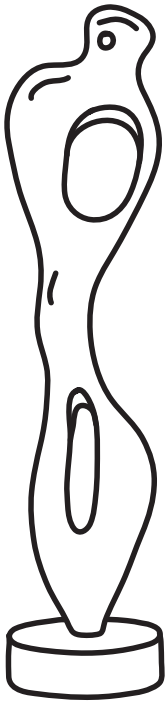

Nejčastěji můžete vidět sochy a objekty z kamene, kovu nebo dřeva. Ale umělci už dávno používají i další materiály. Vyjmenujte alespoň pět dalších!

Socha, objekt, instalace. Jaký je v tom rozdíl?

Pomník, asi nejběžnější užití sochy v prostoru našich měst a vesnic. Komu jsou nejčastěji věnované?

Zaujal vás někdy nějaký pomník? Co vám evokoval?

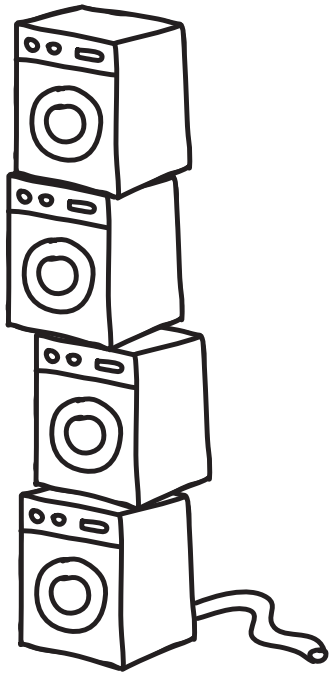

Zorka Ságlová
Kladení plín u Sudoměře, 1970
fotografie
© Narodní galerie Praha
Foto: Jan Ságl

Pohled do výstavy Alberto Giacometti
v Národní galerii Praha, 2019
Foto: Národní galerie Praha

David Černý
Jesus Christ, 1993
sklolaminát, plastová fólie
Foto: J&T Banka

Kateřina Vincourová
Plody mé mysli, 1996
nafukovací plastika
Foto: J&T Banka

Seznam doporučených děl:

Maurizio Cattelan — Comedian (Komediant), 2019

Damien Hirst — The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living (Fyzická nemožnost smrti v mysli někoho žijícího), 1991

Ivan Kafka — O Stádnosti/Zjevná stádnost, 2018

Rachel Whiteread — House (Dům), 1993

Je to fakt ~~pravý~~ originál ?

#original #kopie #falzifikat #depozitar #aura #reprodukce #apropriace

Tak pro začátek: kolik je originálů?
Jaký je rozdíl mezi originálem, kopií a falzifikátem?

Víte, jak jsou uchovávána originální díla v galeriích?
Jak co nejlépe uchovat:
— dílo z čokolády:

— fotografie:

— instalace s květinami:

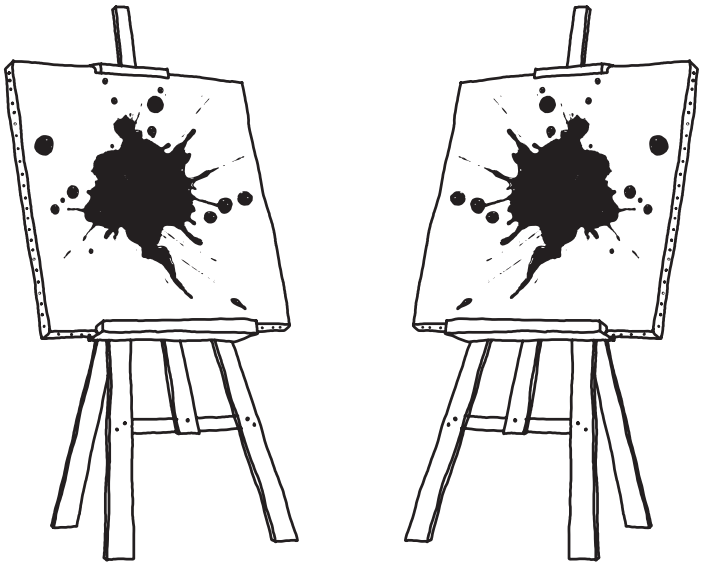

Víte, jak vznikaly běžné předměty — židle, talíř nebo vyšívaný ubrus — třeba ještě před dvěma sty lety?
Jak je to s originalitou v dnešní spotřební době?

Může si umělec přivlastnit jiné umělecké dílo a vydávat jej za svůj originál?

A co když dílo vyrobil někdo jiný než umělec, který je pod ním podepsaný?

Peter Paul Rubens
Hlava Medusy, 1617—18
olej na dubovém dřevě
© Moravská galerie v Brně

Seznam doporučených děl:

Marcel Duchamp — L.H.O.O.Q., 1919

Francis Bacon — Study after Velázquez's Portrait of Pope Innocent X (Studie podle Velázquezova portrétu papeže Inocence X.), 1953

Andy Warhol — Marylin Monroe, 1967

Ai Weiwei — Sunflower Seeds (Slunečnicová semínka), 2008

Musí být umění krásné ?

#krasa #monalisa #symetrie #kompozice #emoce

Vzniká umění, aby bylo krásné?
Nebo může mít i jiné kvality?
A jaké?

Všímáte si, jak se proměňuje vnímání toho, co je krásné?
Dokážete podle obrázků odhadnout, jak vnímali lidé krásu
v období renesance a v období baroka?

Vybavíte si dílo, které se líbí vám a ostatním ne?
Dokázali byste vysvětlit, v čem spočívá jeho krása?

Najděte „nejošklivější“
umělecké dílo!

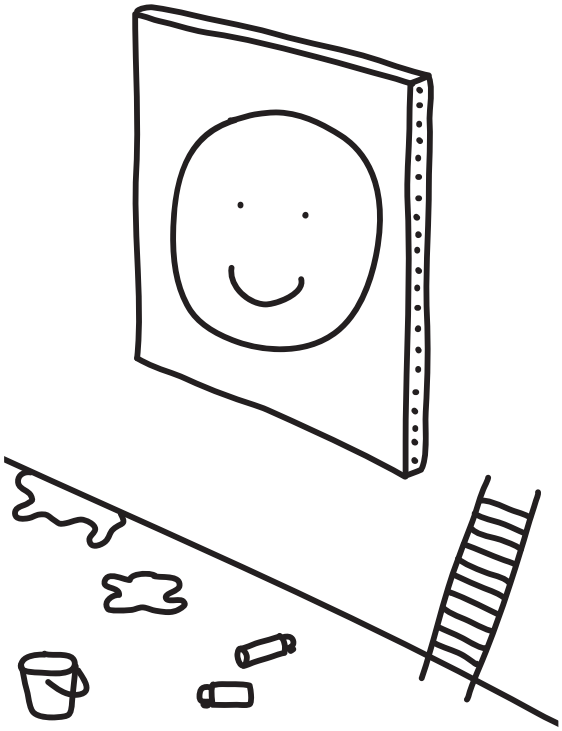

Raffael
Sixtinská madona, 1512—13
olej na plátně
© Státní umělecké sbírky Drážďany, Obrazárna Starých mistrů
Foto: Elke Estel / Hans-Peter Klut

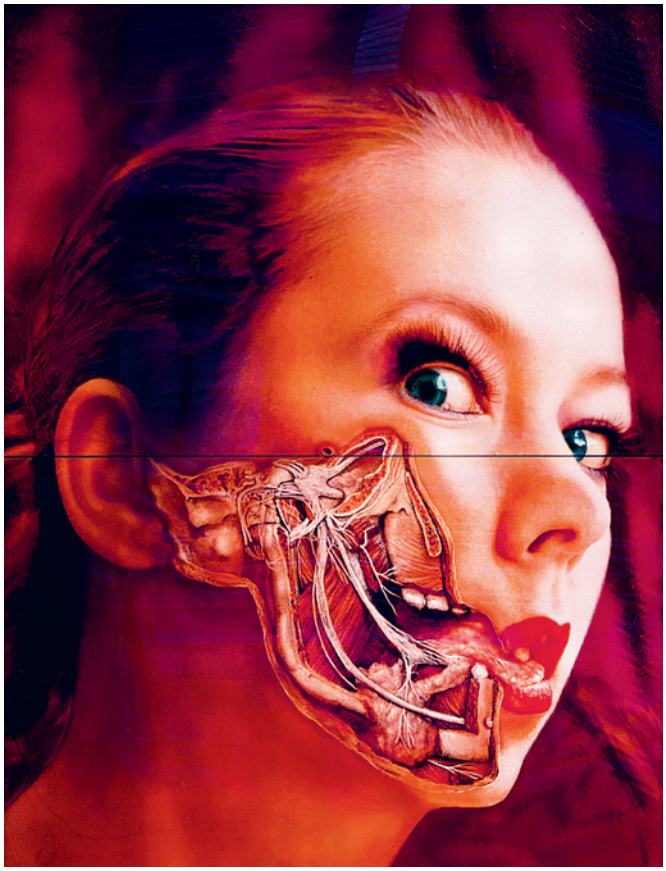

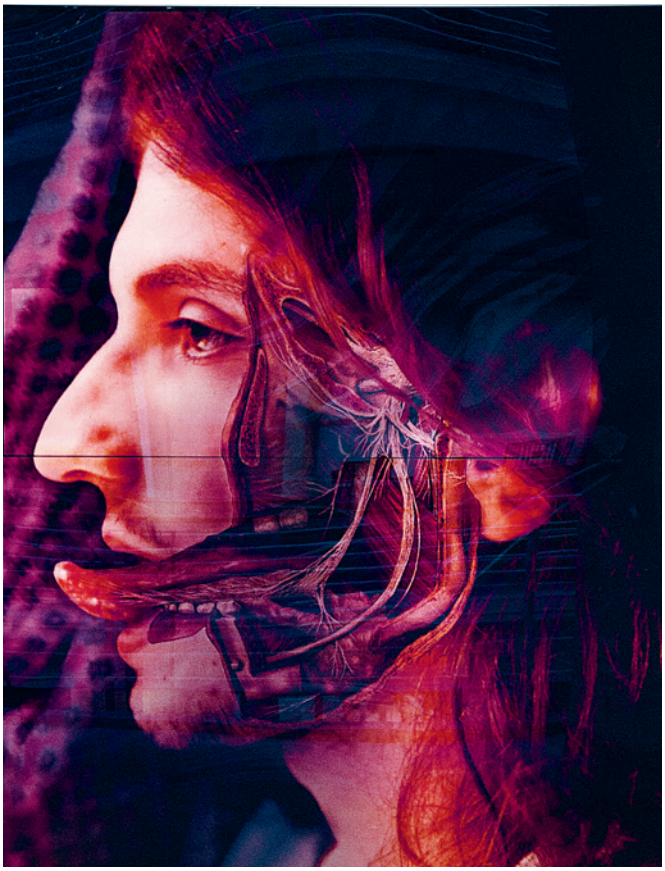

Veronika Bromová
Interview, 1995
elektrický generátor, plexisklo
© Národní galerie Praha

Seznam doporučených děl:

Sandro Botticelli — Zrození Venuše, 1483—86

Otto Dix — War (Válka), triptych, 1929—32

Jake and Dinos Chapman — Sex I, 2003

Nan Goldin — Misty and Jimmy Paulette in a taxi, NYC
(Misty a Jimmy Paulette v taxíku, New York), 1991

Rembrandt van Rijn — Rembrandt a Saskia, ca 1635

Petr Paul Rubens — Venuše před zrcadlem, 1613—1615

Potřebují umělecká díla názvy ?

#beznazvu #picasso #sherman #duchamp

Některá umělecká díla jsou označena jako „Bez názvu“. Co to znamená?

Proč umělci a umělkyně pojmenovávají svá díla?

Je pro vás důležité, jak se dílo jmenuje? A proč?

Někteří umělci znají název svého díla ještě dříve, než ho pojmenují, jiní ho hledají až po jeho vzniku. Dokázali byste vysvětlit, v čem se oba přístupy liší?

Některé názvy jsou přímo součástí obrazu. V čem jsou tato díla odlišná?

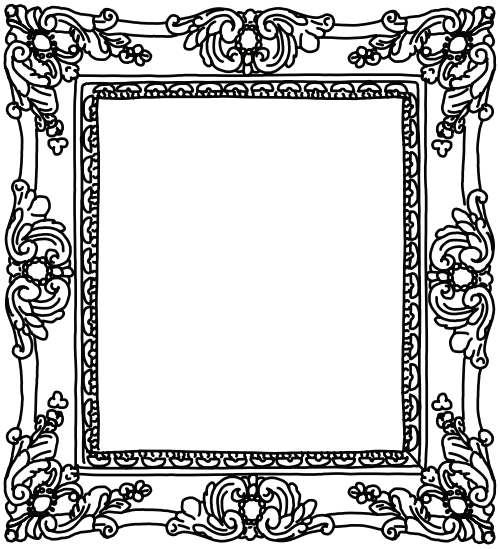

BEZ NÁZVU

Toto dílo je Bez názvu. Jak byste ho pojmenovali?

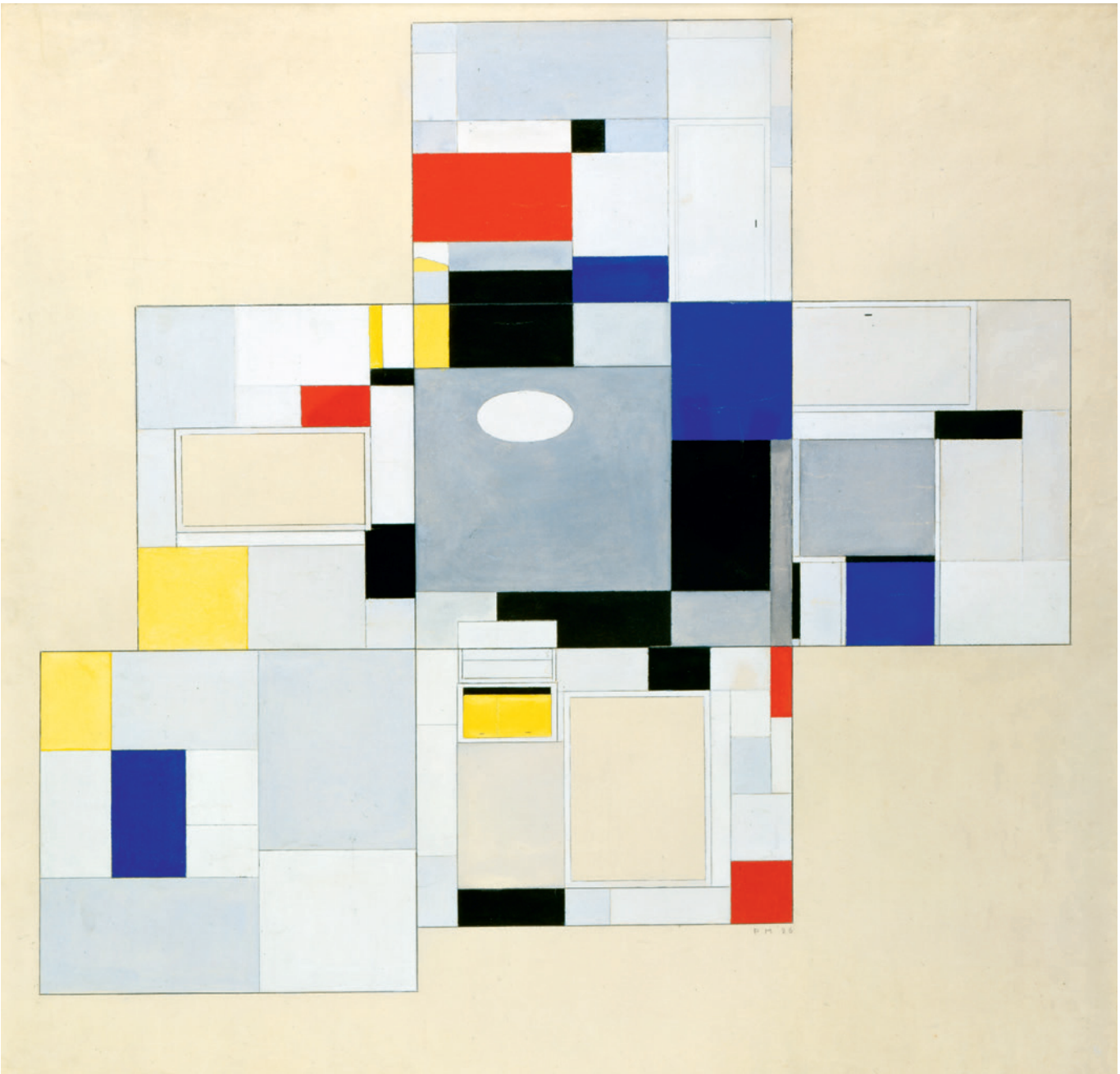

Piet Mondrian
Barevný návrh pro pokoj Idy Bienert v Drážďanech. Rozložený půdorys, 1926
krycí barva na tužce
© Státní umělecké sbírky Drážďany, Kabinet tisků
Foto: Elke Estel / Hans-Peter Klut

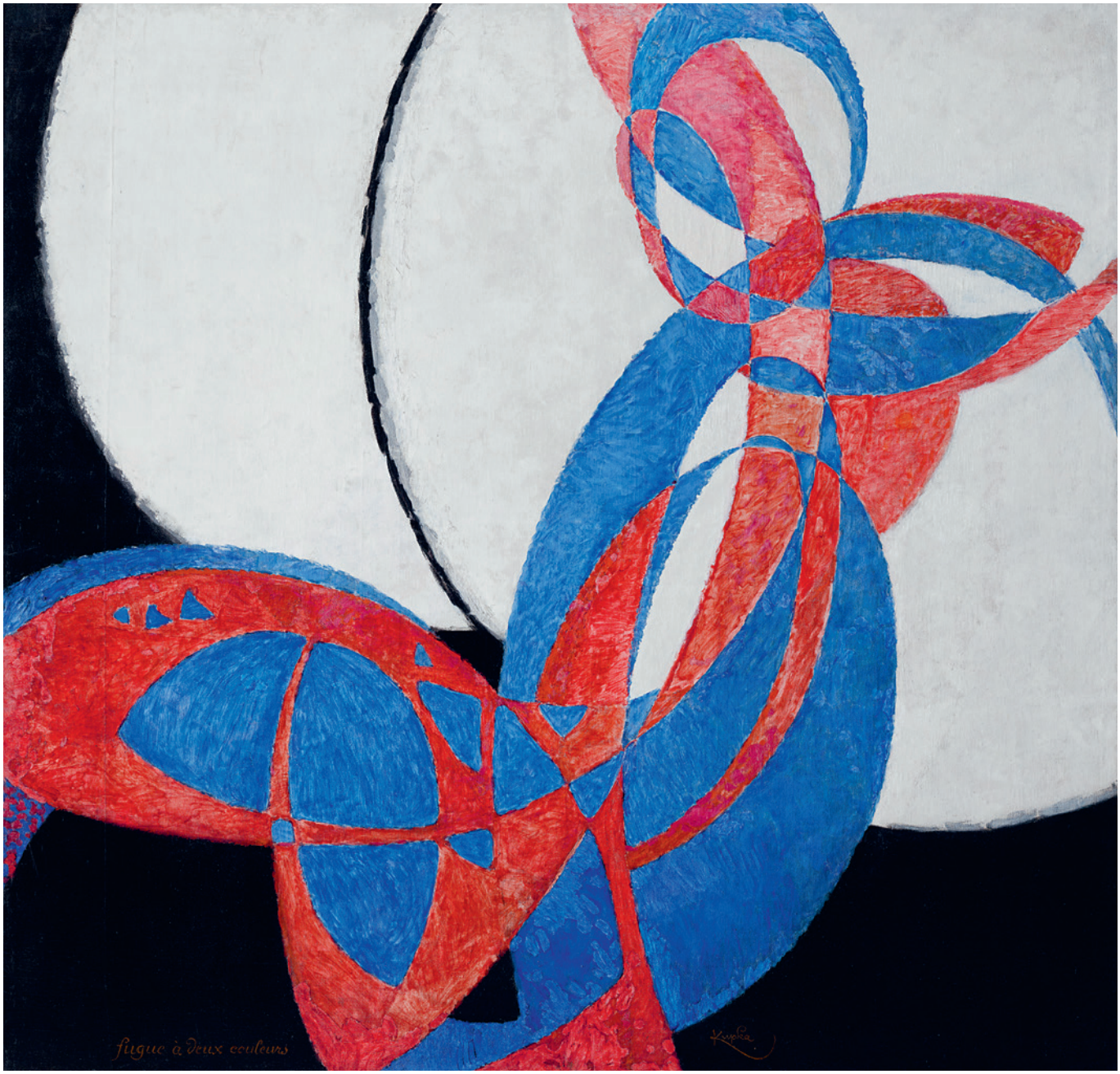

František Kupka
Amorfa. Dvoubarevná fuga, 1912
olej na plátně
© Národní galerie Praha

Seznam doporučených děl:

Barbara Kruger — Untitled / I shop therefore I am
(Bez názvu / Nakupuji, tedy jsem), 1987

Henri Matisse — The Snail (Slimák), 1953

Jackson Pollock — No. 5, 1948

Mark Rothko — Orange, Red, Yellow
(Oranžová, červená, žlutá), 1961

Může si umění vystačit s pouhou *myšlenkou* ?

#readymade #konceptualniumeni #fontana #duchamp

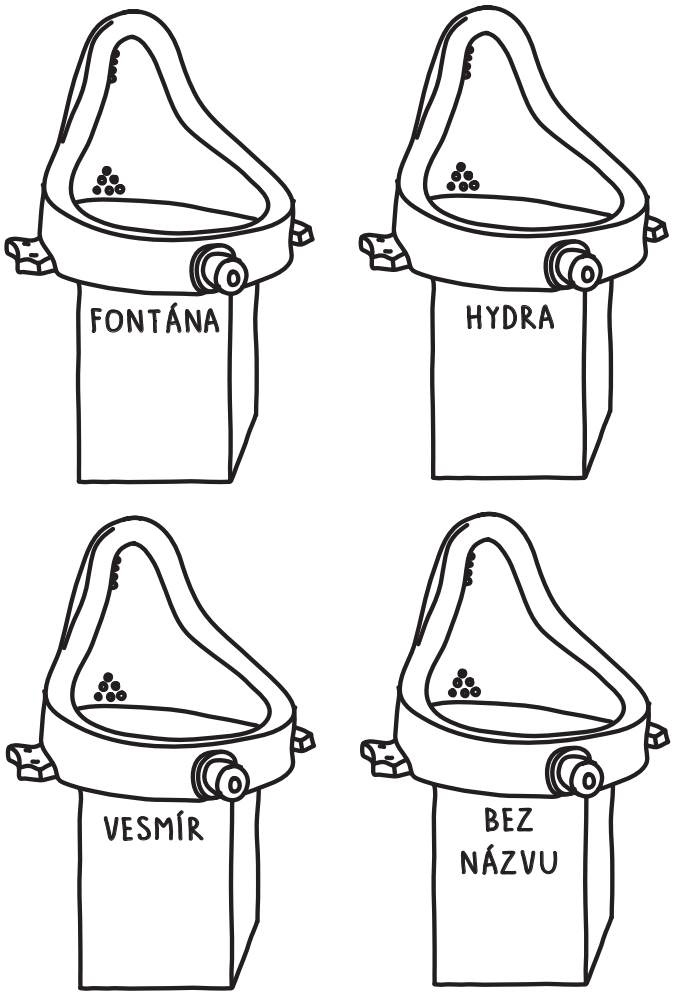

V minulosti byl kladen velký důraz na techniku a způsob vzniku uměleckého díla. To se v posledních více než sto letech změnilo. Dokázali byste vysvětlit, proč k takové změně došlo?

Fontána, dílo Marcela Duchampa vzniklo na první pohled velice snadno. Chtělo to ale od něj velikou odvahu. Dokážete popsat, v čem tato odvaha spočívala?

Náhled do instalace Národní galerie Praha
s dílem Evy Koťátkové, 2019
© Národní galerie Praha

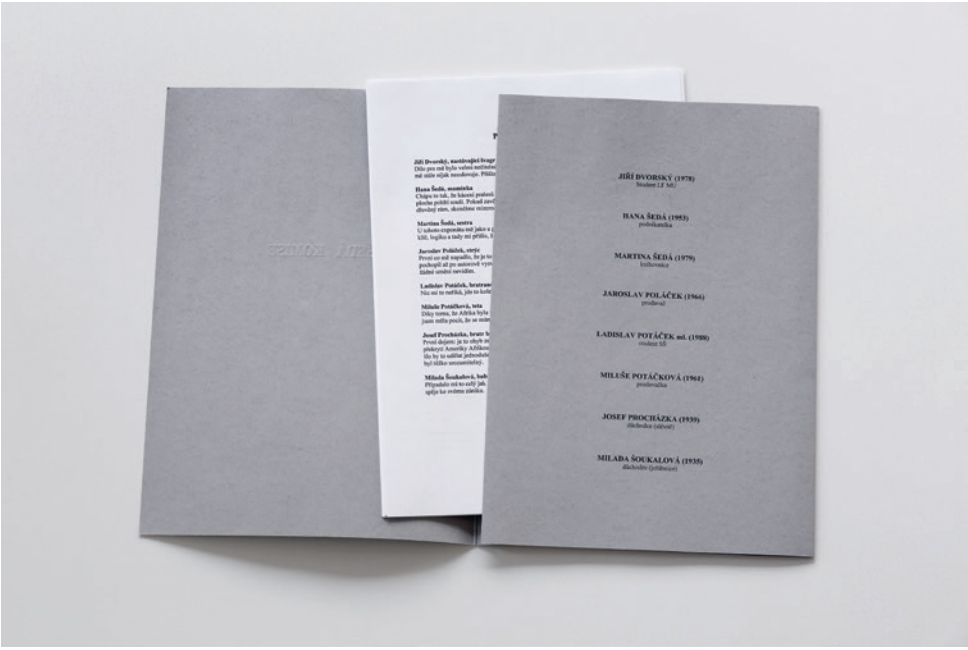

Kateřina Šedá
Šedá komise, 2006
video, DVD (60 minut)
Foto: J&T Banka

Seznam doporučených děl:

Marcel Duchamp — Fountain
(Fontána), 1917

Joseph Kosuth — One and Three Chairs
(Jedna a tři židle), 1965

René Magritte — The Treachery of Images
(Zrada obrazů), 1928—9

Co všechno může znamenat lebka na obraze ?

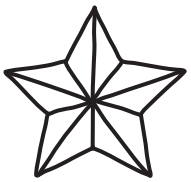

Symboly moci, popularity nebo smrti.
Dokázali byste je popsat?
Znáte nějaké symboly kolem sebe?

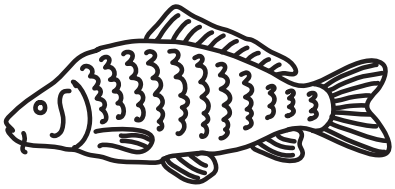

Jak se proměnil symbol třeba takové…lebky?
Co značí dnes a co před stovkami let?

Symbolismus byl umělecký směr na konci 19. století.
Jaké symboly byste v něm dokázali najít a lze dnes ještě zjistit, co znamenaly?

#symbolismus #mementomori #zatisi #citron #kvetiny #lebka

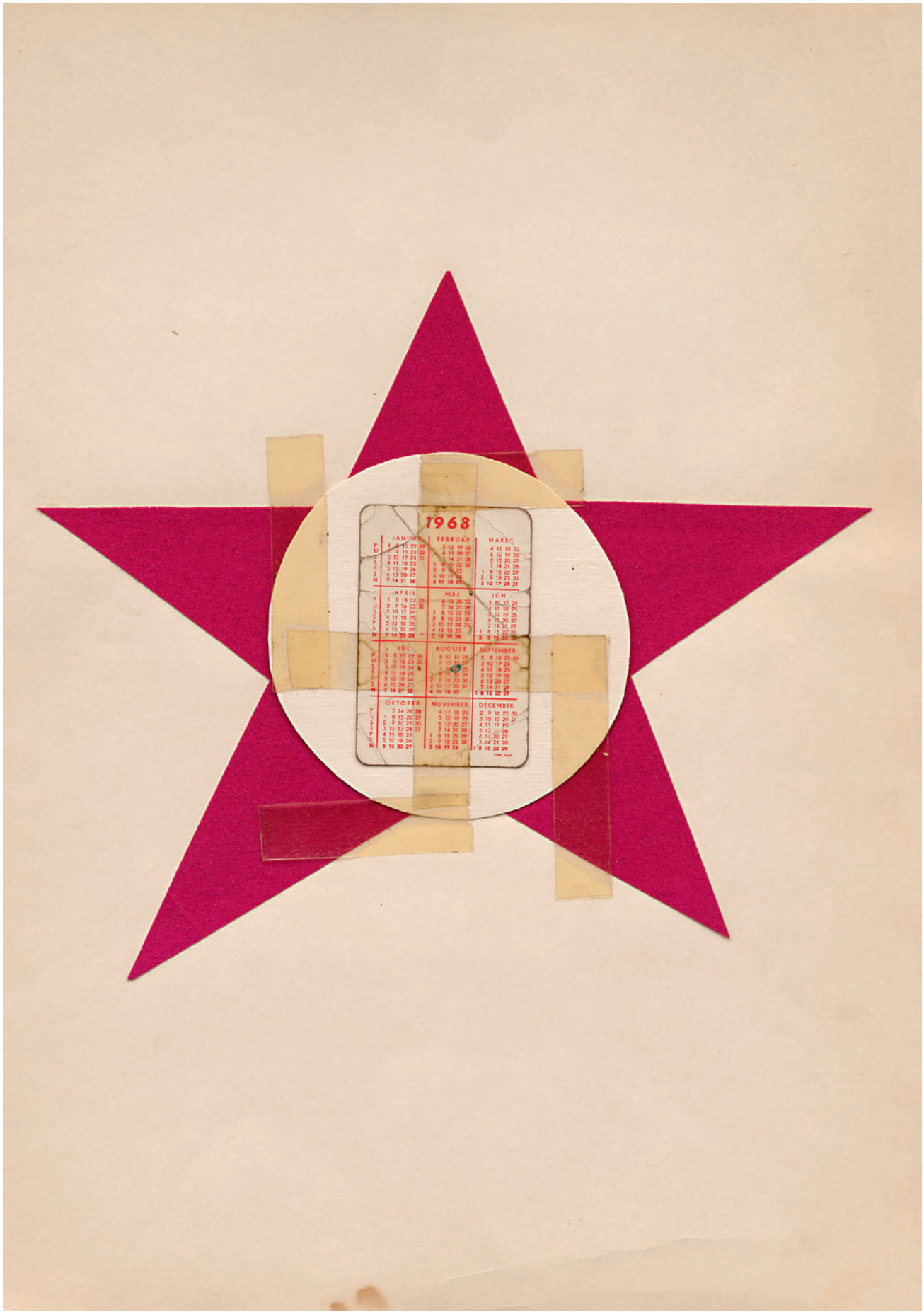

Július Koller
Bez názvu, 1968—75
bílý a zažloutlý papír, smirkový papír, lepící páska
© Slovenská národní galerie

Jan Davidsz. de Heem
Memento Mori. Lebka vedle kytice, 1655—60
olej na plátně
© Státní umělecké sbírky Drážďany, Obrazárna Starých mistrů
Foto: Elke Estel / Hans-Peter Klut

Ondřej Maleček
Vanitas, 2010
kombinovaná technika na plátně
Foto: archiv autora

Seznam doporučených děl:

Jiří Černický — První sériově vyráběná schizofrenie, 1998

Damien Hirst — For the Love of God (Pro lásku boží), 2007

Hynek Martinec — The Propeller (Pohon), 2015

Gerhard Richter — Lebka, 1983

Jakou má umění ~~cenu~~ hodnotu ?

VAN GOGH
Portrét doktora
Gacheta (1890)
Cena (1990):
82,5 mil. dolarů

#aukce #cena #hodnota #richter #koons

Uměleckou? Finanční? Historickou?
Dokážete popsat, jaký je v tom rozdíl?

Nebo se můžeme zeptat, jakou má umění cenu?
A pro koho? Pro vás?

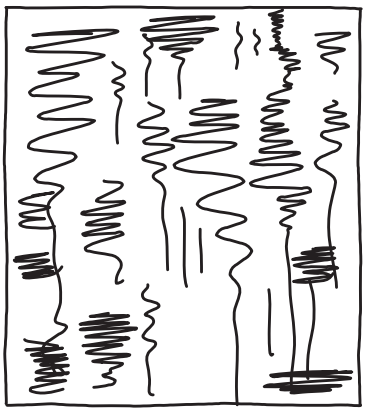

GERHARD RICHTER
Abstraktní obraz (1986)
Cena (2015): 46.3 mil. dolarů

Spoustu lidí zajímá finanční hodnota díla.
Můžete vysvětlit, proč se neustále proměňuje?

Najděte nejdražší dílo na světě.
Jakou má hodnotu pro vás?

Najděte, jaké je nejhodnotnější dílo pro vás. Jak je staré? Je nakreslené, natočené, napsané, nahrané?

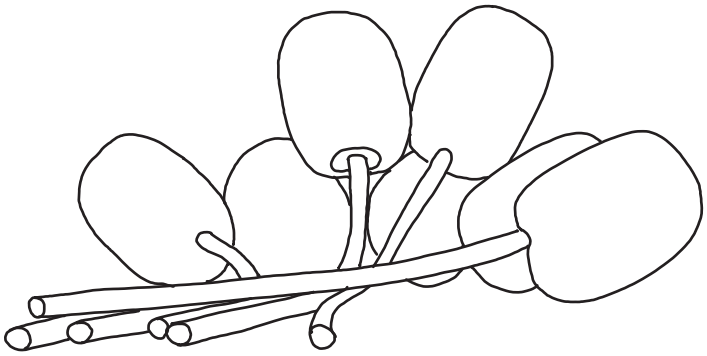

JEFF KOONS
Tulipány (1995 - 2004)
Cena (2012): 33, 7 mil. dolarů

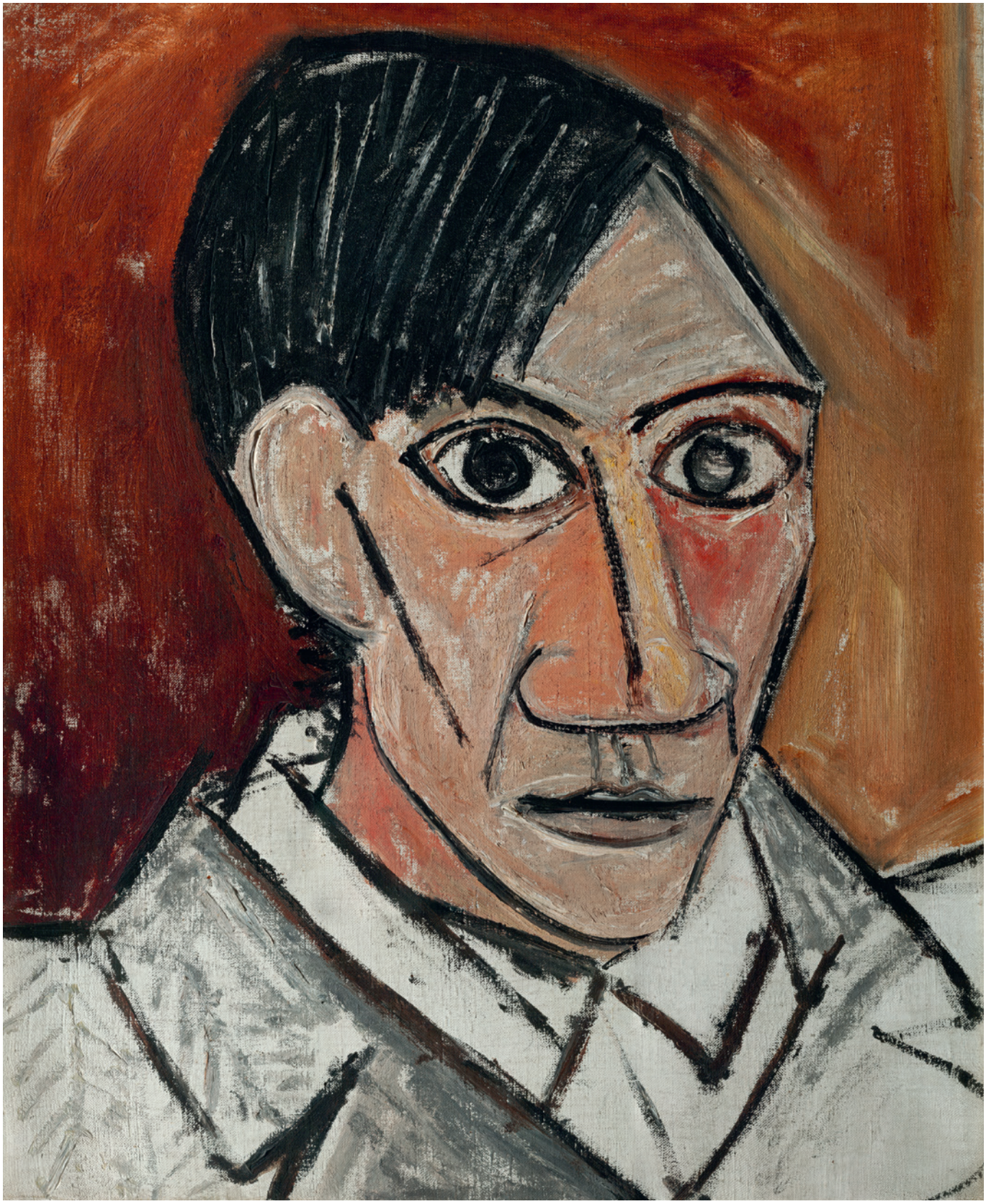

Pablo Picasso
Autoportrét, 1907
olej na plátně
© Národní galerie Praha

Náhled do expozice 1918—1938: První republika v Národní galerii Praha
© Národní galerie Praha

Albrecht Dürer
Růžencová slavnost, 1506
olej na dřevě
© Národní galerie Praha

Seznam doporučených děl:

David Hockney — Portrait of an Artist / Pool with Two Figures
(Portrét umělce / Bazén se dvěma postavami), 1972

Georgia O'Keeffe — Jimson Weed / White Flower No. 1
(Durman obecný / Bílá květina no. 1), 1932

Gustav Klimt — Portrét Adele Bloch-Bauer I, 1907

František Kupka — Plochy příčné II, 1923

Leonardo da Vinci — Salvator Mundi, ca 1500

Jak poznám, že se dívám na umělecké dílo ?

#umeleckedilo #verejnyprostor #fasady #landart

Znáte nějakou uměleckou realizaci, u které vás dlouho ani nenapadlo, že by mohlo jít o umělecké dílo?

Existují nějaké znaky, podle kterých se dá poznat, že jde o umělecký projekt?

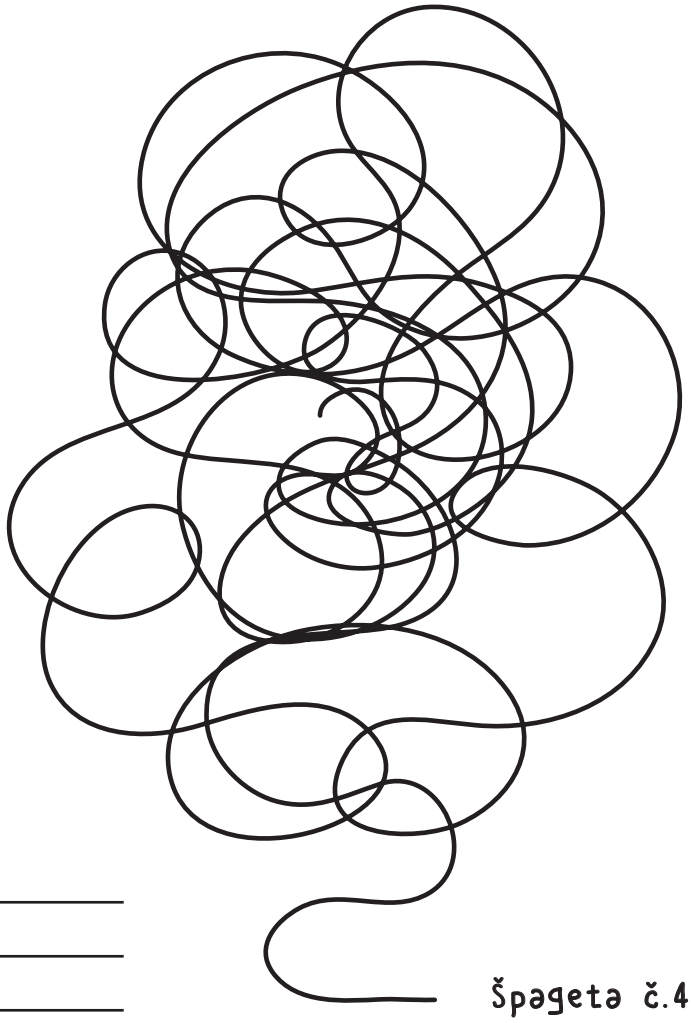

Špageta č.47

A co když umělec nechce, abychom umělecké dílo poznali? A proč by to dělal?

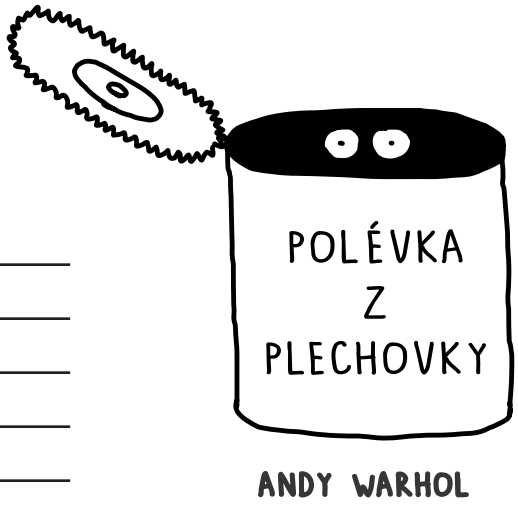

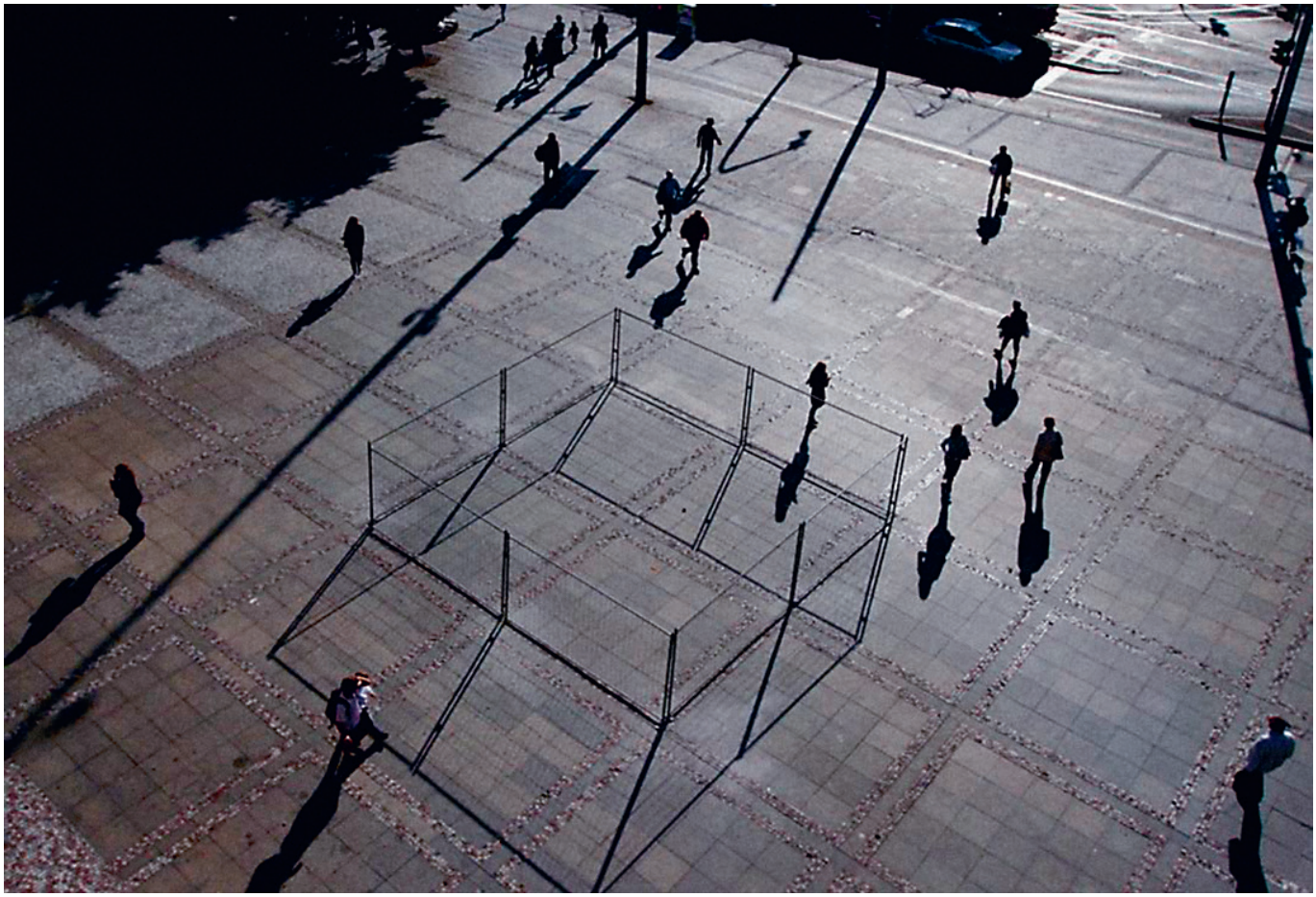

EPOS 257
50 m² veřejného prostoru, 2010
ocelová konstrukce
Foto: archiv umělce

Elmgreen & Dragset
Bezmocné struktury, 2012
na „čtvrtém pilíři“ na Trafalgarském náměstí v Londýně

Seznam doporučených děl:

Jaroslava Brychtová a Stanislav Libenský — fasáda Nové scény Národního divadla, 1983

Christo a Jean-Claude — Zahalený Reichstag, Berlín, 1971—1995

Krištof Kintera — Bike to Heaven (Kolo do nebe), 2013

Eva Kmentová a Olbram Zoubek — dětské hřiště, Praha 7, 1961

To bych dokázal taky !

Vyberte dílo, o kterém jste přesvědčení,
že byste ho dokázali vytvořit taky.

#pisoar #prorizleplatno #miro #traceyemin

Joan Miró
Kompozice, 1933
olej na plátně
© Národní galerie Praha

Seznam doporučených děl:

Tracey Emin — My Bed (Má postel), 1999

Lucio Fontana — Spatial Concept — Waiting
(Prostorový koncept — Čekání), 1960

Man Ray — Object to Be Destroyed (Předmět ke zničení), 1923